

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Redazione ed amministrazione
Piazza Adamich.

Előfizetési ár — Associazione:
Egy évre Per 1 anno 6.— frt
Félévre » 6 mesi 3.— »
Negyedévre » 3 » 1.50 »
2 hóra » 2 » 1.— »
Külföldre 1 évre . . Per l'estero 8.— »

FIUME

Kereskedelmi-, tengerészeti- és társadalmi lap.

Giornale commerciale, marittimo e sociale.

Hirdetések és nyiltterek:
Állványok és szabály szerint a kiadó
hivatalban, (Piazza Adamich).

Továbbá és kizárólag:
Goldberger A. V. kiadói irodá-
jában Budapest, Váci-utca, Oppel-
B-nél, Bécs, Stubenbastei N. 2.

Inserzioni ed articoli comunicati si assa-
mono nell'ufficio di spedizione in Fiume
Piazza Adamich.

1889 Január 13

Megjelenik minden vasárnap

13 Gennajo 1889

Főhívás előfizetésre!

Sok éves lankadatlan kitartásnak következménye, hogy lapunk nyolczadik évfolyamába lép. Nem tagadjuk, hogy erős küzdelmek s nem csekély előítélet és akadály legyőzése után értük el azt, hogy önzetlen törekvéseink itt-ott már visszhangra és elismerésre találjanak.

Jól tudjuk, hogy ellenfeleink kicsibe veszik törekvéseinket. Bennünket azonban megnyugtató az általunk teljesített feladat szentsége, a szent célunk tudata. Az uttörés nehéz munkáját siker fogja koronázni.

Jól tudjuk azt is, hogy lapunk jelenlegi keretében nem ölelheti föl mindama fontos érdekeket, melyek virágzásnak indult tengeri kereskedelmünkkel szoros kapcsolatban vannak. Ha azonban a közönség támogatása el nem marad, mi sem fogunk lapunk fejlesztése tekintetében megállapodni.

Addig is haladunk öntudatosan kitűzött célunk felé, s jelszavunk marad a legutóbbi időben oly ismertté lett keleti közmondás:

„A kutya ugat, a karaván halad!”

Haladni fogunk mi is, hogy legyen Magyarország egyetlen kikötő városának, kies tengerpartunknak, az itt összpontosuló magyar tengeri kereskedelemnek, a kikötőváros közéletének egy magyar nyelvű hírlapi organuma, mely a szellemi érint-

kezést Fiume és az anyaország közt folyton élessze és föntartsa.

Az előfizetési főhívás marad a régi, vagyis:

Egész évre 6 frt
Félévre 3 „
Negyedévre 1 frt 50 kr.

Az előfizetési pénzek a „Fiume kiadóhivatalának Fiume” küldendők.

A „Fiume” szerkesztősége.

FIUME 1889. jan. 10.

Nemes lélekre hazafias szellemre mutat az a fényes elismerés, melyel Fiume város előkelő polgársága és közönsége Erdődi Bélának huszonöt éves írói jubileuma alkalmából adózott. — Diszcre váltott volna bizonyára akármelyik városnak az anyaországban, az a lelkesedés, mely a lefolyt ünnepségeket oly fényessé emelte. Kétszeres fényt áraszt azonban az Fiuméra. Lakossága túlyomólag nem magyar ajkú. A legjobb indulat mellett is nem méltányolhatja egy magyar író érdemeit. Működését nem ismerheti, műveiben nem gyönyörködhetett, mint erre a magyar ajkú közönségnek alkalma nyílhatott. Honnét tehát a nagy lelkesedés, melyel a kikötő város közönsége az ünnepségekben részt vett? Honnét az a fényes siker, melyel az Erdődi jubileumot, oly feledhetlen emlékké varázsolta? Alig indult meg a mozgalom a

kezdeményezők körében, önként csapott át a lelkesedés a polgárok lelkébe! Senki sem kezdte mire lesz az jó, senki sem fontolgatott, de mindnyájan szívvel lélekkel sorakoztak. — Higgadt komoly férfiak, előkelő társadalmi állást elfoglaló vezéregyéniségek csoportosultak a nemzeti kultúra egyik művelője köré. A magyarajkú polgárság, hogy hazafias kötelességét róia le a magyar literátor működésével szemben, a nem magyar ajkú polgárság, hogy tisztelettel emeljen kalapot a magyar kultúra előtt, melynek egise alatt Fiumében, a nyelv, a gondolat s a tettek szabadságát élvezi.

A fiumei nem magyar ajkú polgárság tüntető lelkesedésére súlyt fektetünk. Elismerése volt a fényes tüntetés ama ténynek, hogy Fiumében az autonómikus közszellemet nem károsítja de emelike a magyar kulturális törekvések, fényes kifejezése volt a bizalomnak, hogy a magyar közművelődési törekvések a kikötő város autonómikus szervezetét nem sérítik. Az ily hazafias szellemű tüntetések nem gyöngítik de erősítik a Fiumei által élvezett különleges közszabadságot. A jövő történelmének sem lesz oka annak megváltoztatására törekedni, ha a fiumei polgárság velünk együtt érez a közös nagy célok elérésében.

Le kell rónunk még az elismerést a kikötő város kormányzójának meleg érdekölésével szem-

ben. Nemesen és példaadóan járt el, midőn a magyar irodalom ez ünnepén részt vett. Átérezte, hogy az irodalom, melynek ő is fölkenet-je, egyik hatalmas mozgató ereje Magyarországnak. A város polgársága színe javát öröm tölti el, hogy gróf Zichy Agost osztozott a közörmében, a közlekedésben, mely önként keletkezett. Tapasztalhatta ezt ama lelkes fogadtatásban, melynek megjelenésekor részese volt.

Nem csekély elismerés illeti még a város első polgárát, Ciotta polgármestert, ki a nagyszámú és válogatott polgárság élén tisztelte meg a magyar irodalmat. Elismerés illeti a polgárságot, melynek tüntetése meggyőzőhet az anyaországban mindenkit, hogy a fiumei közönség köréből a hagyományos hűség és hazafiasság nem fog kihálni soha.

Nem boncoljuk egyenkint a diszlakomán elmondott fölköszöntök tartalmát. Nincs arra szükség. Egytől egyik áthatva volt közös hazának a Magyarországnak iránt élő lelkesedéstől.

Mi ápolni fogjuk e lelkesedést, melynek létezését mindig hirdettük, s melyet már nem egyszer, hiába akart éstőrekedett homályba borítani, a roszakarat, s a tényeknek elferdítése.

Az igaznak és jónak győzni kell! — d.

A „Fiume” tárczája

EMLÉKŰL

ERŐDI BÉLÁNAK

huszonöt éves írói jubileumára.

Fiume, 1889. Január 10.

Írta:

Mócs Zsigmond.

Kit örök igézet, Múzsának szelleme
Csábitón csókolott meg ringó kis bölcséjén,
Temették köny nélkül, és élt elfeledve,
A Múza csólja volt kárhozat életén,
Ki jóságos szívben hordott menyországot
S poklában a létnek, istenit alkotott

Szebb korra viradtunk! A feledés átka
Ritkább tövis lett már, s világa eszméknek
Hálát kér és babért isteni szikrára,
Mit szült nagy gondolat; hogy örökké
Tudás csillagai, már megsejti korunk
Hogy a Geniusnak virággal áldozunk.

Sötét kor féleme: csilló bolygó tüzből
Fényes égi láng lett: földre ragyogó nap;

Nagy elme isteni erején porba dől
Rút előítélet, mely rosznak nyit utat,
S muló diesdítés, ha dobbant is nagy
Kéj, mert látja a fényt, mit lantja te-

Részed van e kéjben, mely szilárd nyo-
Hódoló tudásnak; láthatod már fényed
Szemmeddel látod azt, oh drága ünnepelt,
Ki fájdalomtól kólt, szerelve nemzetet,
S ki a dal keservét tartá meg magának,
Csak mézét hintve szét fakadó virágnak.

Hogy ma vigasz gyógyít, s munkádon
Fényes sugára leng, feledve fájdalom!
Pilládon a könyű, oh ma egészen más,
Mely gyötrelmek nyomán szemecidből fa-
Midőn kincszenjogasan, szebb jövendő-
A messze keletre vitt a költő álma.

Ma enyhít a könyű, mely égetett régen;
Uttörő munkádnak, sok kim volt az ára
Ott, hol Clio mondja: csillagon és égen
Nemzeti regélnék él ködös világa,

S honnét visszatérve, gyöngyöt hozál ne-
Az ünneplő hála, s gyöngyért sa
Munkád verejtékét ujjongva törli le
Magyarország gyöngye, virágzó Fiume,
Adriánk partjain nyujtja át ma neked,
Dicsőség harmatján kinyitott koszorunk,
S vágyad im teljesült: hogy megértett

A Fiumei kikötő építés történetéhez
(A „Fiume” eredeti tárczája)

III.

Azon esetre pedig, ha talán a t. Tanács ezen terv kivételéhez járulni pénz hiánya miatt tartózkodnék, a kereskedőknek késznek nyilatkozik a szükséges pénz megszerzésére. — E kölesöntől pedig épen ne irtózzék a t. Tanács; mert törlesztése könnyítésére, mélyebb megfontolás után, következő módokat hisz ajánlhatók:

I. Figyelembe vevén az ajánlott tárgy végzetlen fontosságát, s egybevetvén azt a város rendes, igen szép jövedelmével melyek különösen a kereskedés fentartásától függenek, remélhető, hogy a t. Tanács néhány évre csak, esztendőnként legalább is 10,000, p. frttól rendelkezhetnék, s ily módon a kölesönt részenként visszafizethetnék; és nem hihető, hogy Felsőleges Urunk Királunk, ezen adósság nemes céljától indítva, a borádó eddigi rendszerét jövendőre is meg ne hagyja, mi e t. Tanácsnak a fizetésre elegendő alapul fog szolgálni.

II. A (borádótt illető) jelen haszonbérti szerződés idejének elteltéig még 5 év van hátra, ezen idő alatt visszazserezvén és megállapítván az ajánlott kikötő felépítése által a fokhely hitelét, s ez által kereskedése növekedvén, reményhető, sőt biztosan várható, hogy a város jövedelmei is növekednek, s így az adósság fizetése is könnyítetténi fog.

III. A fen javasolt gát építésének mulhatlan szükségét az egész lakosság érzvén, bizonyosan nem fog idegenkedni annak építéséhez egy részben legalább s pedig olyformán járulni, hogy a hús fontjárt a szabott áron fölül 1/2-

Dr. Erődi Béla.

huszonöt éves írói jubileumához.

Az Erődi Béla huszonöt éves jubileuma alkalmából rendezett ünnepély, bizonyára sok ideig emlékeztető ünnep maradt a kikötő városnak. Az ünnepély január hó 10-én déli tizenkét órákor tartatott meg a m. kir. főgimnázium nagy termében, mely ez alkalomból *Matisz* János főgimnáziumi tanár felügyelete alatt jó izléssel volt földsztítve.

Az ünnepélyen a kedvezőtlen időjárás daczára nagyszámú és előkelő közönség jelent meg, közöttük gróf Zichy Ágost kormányzó és neje s. Wimpfen Hedvig grófnő, *Ciotta* polgármester, és sok más előkelő vendég a fiemei értelmiség köréből. Gróf Zichy Ágost kormányzót megérkezése alkalmából háromszoros éljenzéssel fogadták.

Dr. Erődi Béla, egy három tagú bizottság, névszerint *Hajnal* Antal, gróf *Wickenburg* István és *Mozog* István kíséretében jelent meg az ünnepélyen a közönség lelkes éljenje által fogadtatva.

Alig foglalta el helyét az ünnepelt, Dr. *Dall'Asa* Szaniszló az ünnepély rendező bizottság elnöke, lelkes és meleg hangú üdvözlő beszédet intézett Dr. Erődi Bélához, mely után *Körsi* Sándor főgimnáziumi tanár a következő magyar nyelvű szép beszédet tartotta:

Ünnepelt férfit!

Ha ki 25 éven, egy hosszú negyedszázadon át barátai vagy akár saját családja érdekében munkálatlan buzgalommal törekedett egy nemes cél elérésére: nevé ismerésére a tisztelt fényével fogják körülvenni, tetteit a maguk körében dicsőretek példaképpen emlegetni. Midőn azonban egy negyedszázados tevékenység nem egy családnak, nem a bizalmas barátok kis körének, hanem egy nemzetnek, egy nemzet iradalmának szolgálatában tölti el: ily, hogy kortársai közül azok, kiket a jó sors közelébe hozott, ne zárják szíveikbe a tisztelt és elismerés kötele adóját, hanem adandó alkalmankor annak méltó kifejezését adják.

Ily alkalom e mai! 25 éve múlt, mióta a kolozsvári színeskönyvben piruló arccal, dobogó kebellet olvasd el a „Románzódott” nyomtatásban. Azóta, a „csendes” néma, holdvilágos éjjel” szerelmi jelenetétől mai napig, böles Szádi *Gulisztanjág* mennyi küzdés, mennyi tevékenység, mennyi elismerésre méltó mozzanatot képe életét!

Közéletünkben felvonulnak az elmúlt 25 év kiváló eseményei:

Látunk gyermekifjú képében, kincses Kolozsvár városában, hál első költői szánypódlgatásaidat ifjú társaid nemes lelkesüléssel biztatók talponk jutalmazni.

Látunk később, 22 éves korodban, azon korban, melyben más ifjak a lányka mosolygójákról lesik a szerelm édes szózatát, látjuk, mint vándorolsz, tudásvágytól ösztönözve záradékokkal kezeltben kietlen sivatagokon, meszes török földön, a Fekete tenger búsításai emlékü partjai mellett, Kis-Ázsiá kopár fensíkjaiban Hellás klasszikus romjai alatt s az ezredéves kultúrától regélig pyramisok lábainál. A tudás vágya bolygó tüszölöpként vonzott miga után előbbre, mind előbbre: de memél többet

gyűjtöttél a tudás drágaköveiből, annál jobban érezted lépteidet, sz vedet nehezdeni.

Valami kimondhatatlan fájdalom fogta el szívedet; — így olvassuk a Török Mozaikban — nevé nem tudtam nevezni, de éreztem, hogy jobban emészt a közönséges fájdalommal. A távol, idegen földön, részvélen arczok közt, idegen világban vándorolva, elővevém szerettem arczképét, órák hosszat elnéztem, s beszéltem hozzájuk az édes, rég nem hallott hazai nyelven.

A szívedben szunnyadó hazaszeretet szikrája volt az, mi idegen földön erős, emésztő lánggá növekedett; a honvágy volt az, mi lépteid irányát visszafordította. A honvágy, mely idegen ég alatt ellenállhatatlan erővel ragad meg mindenkit, kinek bölcsője e szép hazában, a Kárpátok s Adria határolta földön ringott.

Ez az ézés, a honvágy által élesztett hazaszeretet tüze buzdított visszatérteled után is, midőn az élet terhes küzdelmei, hivatalos elfoglaltságod közepette is folyton elég erővel bírtál a magaddal hozott drágakövek feldolgozására, kieszakolásra, hogy azokból nemzeti iradalmunk olthatán újabbban meg újabbban áldozhassál!

Egy új kincseshányát, a persa nép költészetét tárták fel műveid a magyar olvasó közönség előtt.

A nyugati művelt népek költészetével akár fordítások, akár eredeti költszövekre való hatás után mindig folytonos érintkezésben állottunk. A „*Gesta Romanorum*” s „*Boccaccio*” novellái XVI. sz.-beli elbeszélő költészetünkre voltak befolyással; *Petrarca* *Kisfaludy Sándor*, *Tasso Zrínyi*, illette költésze: *Göthe* és *Schiller* lelkesítette *Kármány* és követőit; *Shakespeare* tarulmányoknak köszönhetjük *Bánk* bánt, a latin klasszikusoknak *Bepeszny* *Kelen* gondos stílusán s a skót balladák zord hangja által bátorítva emelte *Arany János* a székesly néphaladást művészi magaslatra.

Csak a mohamedán népek iradalmá nem volt semmi hatással költészetünkre. Balassa Bálint néhány török néfára szerzett dalát néhány újabbban megjelent, házelen kívül, a te föltéptedig, semmi nyomát sem találjuk költészetünkben, hogy a Balkánon s a Kaukázson túl is laknak népek, kiknek már Szt. István korában is virágzó iradalmuk volt. Jól tudjuk, hogy a nyugati népekével egyező vallású, nyugati műveltségű volt a kínai fal, mely köztünk s a mohamedán népek kultúrája közt állt s csak a legújabb idők mohó tudásvágya kivettelt szabad bemenetet a földgömb összes népeinek gondolat- s érzelmvilágába: de ez mitsem von le azon európai költők érdemeiből, kik, mint te, övéiknek a távoli meszes világban élő népek örömeiről, szenvedéséről s reményeiről kezdtek el regélni. Mi magyarok a te műveidből tanultuk a persa költészet méltányolni.

Rövid időközökben *Omer Khejjan* cynikus epigrammait, majd az isteni *Hafiz* búhajos dalait nyujtottad. Amabban az istenfélő jámborság és józan ész küzdelme a merev formalitásba sülyedt asketizmusmal élénk világot vet a persa népek Szt. István korabeli állapotára, emebben *Siráz* rózsakertjeinek illata, örök tavasz és csalóánydal, szerelmi epkedés s a keleti fantázia búhajos varázsát tárták fel a magyar olvasó közönség előtt.

Majd a „*Török Mozaik*”-ban bejárjuk veled a Boszporus és Aranyaszar mellékeit. Halljuk a műzezin imára hívó méla énekét, látjuk a tánczó s üvöltő dervisk szilaj hadát, halljuk a három gyöngyének, *Zaidának* szomorú, szerelmi ömlengését s tanui vagyunk a Dolma-Bageséba huzzólt ramazani menyasszony szívszakasztó kétségbeesésének.

Boldogok, kik a Múza által homlokodon csókolva, egész idejüket osztalatlanul a költészetnek szentelhetik. Te azonban, hivatalos elfoglaltságod mellett, mint a hazai reményeinek

nevelője, oktatója, csak ünneppajzaidat, az üdülés óráit tölttetted a költészet kedvelt műrája körében s még így is volt időd a tudományos és tanügyi iradalmat is értékes művekkel gyarapítani.

Meghalljuk a munkás élet, a tevékenység ily energiája előtt.

„*Irodalomtörténet*”, mely az anyagyűjtés évei után költészetünk történetét didaktice feldolgozva igyekezett adni, „*Költésztanulmány*”, mely első tárgyalta a műfajok iradalmának történetét, „*Irodalmi Olvasókönyvek*”, *Leila* és *Med-szina*, „*Török nyelvtanulmány*”, mely rövid pár hét alatt második kiadást ért, „*Mikes Törökország leteleis*”, „*Mikes élete*”, földrajzi monográfiád s az időszaki sajtóban elézött értékezeid a kisebb műveid, mind-mind kiapadhatatlan tevékenység tanujelei.

S e nagyterjedelmű munkásságod tetőzésére, midőn jól tudjuk, hogy *Firdusz* nagy eppoiájának, a *Sahabnám* fordításában évek óta fáradozol, most, irodalmi munkásságod 25-ik évében sem akarta üres közekekkel jelenni meg a hazai iradalm oltára előtt, elkészítéd és befejezéd a böles Szádi *Gulisztanjág* fordítását, hogy versként csengő prózából s dalnak tetsző csengő-bongó versesből gyönyörködve okájón nemzedet ifja, éreze.

Eme buzgó írói munkásság, eme közhazs-nu tevékenység 25. évének megünneplésére gyűltünk ime mi egybe. Egybegyűltünk mindannyian, kik a Duna-Tisza magyar szót visszhangzó vidékeiről távol orsz. a verőfényes Quarnero partján is édes kötelességünknek tartottuk a magyar iradalm egyik érdemes művelője iránt tisztelőnknek, elismerésünknek kifejezését adni. Ezzes magyar lakói, hogy benned az érdemes író ünnepeljük, de megjelentek velünk együtt Fiume hazafias érzelmű olaszokú polgárai is, hogy mint mindig, úgy ezúttal is megragadhas-sák az alkalmat hazafias érzelteik kifejezésére s benned a magyar írói kar egyik érdemes tagját ünnepelve, egyúttal a kötelességteljesítő, közbölcsülésben álló magyar tanfőru iránt is leróják a tisztelt és elismerés adóját.

Ez elismerés lélekemelő hatása alatt üvöltünk mindazert, mit eddigél mint költőnek mint írónak s mint tanfőruának érdemei adatot s hajljuk: Adjon az isten jövőben is erőt, kitartást s család körödben boldogságot, mert a föltételek alatt bizton remélhetjük, hogy még számos évekig fogsz a hazai tanügyi jávára munkálatlan erővel működni, még sokáig fogod iradalmunkat a keleti költészet virágával gazdagítani s számos évekig fogsz örvendeni polgártársaid s az egész nemzet tisztelőinek, becsülésének.

Utána Dr. *Beighoffer* József tanár foglalta el helyét az emelvényen, s remekes tartalmú olasz beszédben méltatta Dr. Erődi Béla írói érdemeit. (A beszéd közlését több mással együtt lapunk legközelebbi számára tartjuk fön.)

A tapsokkal fogadott méltató beszédre Dr. Erődi Béla választott meghatóttan s a közönség éljenzése mellett.

Az ünnepély záradékaul *Mócs* Zsigmond egy alkalmi költeményt szavalt el, melynek nyomtatott szövege a közönség körében szétszórtatott. — A szavalás után Dr. *Dall'Asa* bizottsági elnök át nyujtotta a díszes ezüst habérkoszorút és az aranytollat.

A koszorú egy vörös selyemmel bélelt díszes tokban volt elhelyezve s gazdagan aranyozott szalgájára a következő felirattal magyar és olasz szöveg van be-

vevésve: „Dr. Erődi Bélának huszonöt éves írói jubileumára fiemei tiszteltő 1889 január 10.”

Az ünnepély közben fölolvastattak egyszersmind az üdvözlő táviratok, melyek a nap folyamán nagy számmal érkeztek Budapestről és az anyaország részeiből; és pedig.

Klamarik János min. o. tanácsostól:

54171 sz. Erődi Béla igazgató a kolozsvári tankerületbe főigazgatóvá nevezetett ki.

A *Petőfi*társaság üdvözlő távirata a következő tartalommal: „*Petőfi* társaság üdvözlő küldi jeles tagjának Erődi Bélának negyedszázados írói jubileumára. Együtt érzünk az ünnepekkel midőn kívánjuk, hogy az ünnepelt férfit a közműveltség hasznára az iradalmi sikeres munkálására és társaságunk díszére az Isten még sokáig éltesse. A *Petőfi* társaság megbízásából *Komócsy* aelnök.”

A földrajzi társaság: „Nagyméltóságú gróf *Zichy Ágost* kormányzó urnak. A magyar földrajzi társaság választmányja fölkéri Nagyméltóságodat, sziveskedjék mint tiszteleti tag Erődi jubileumán a társaságot képviselni, s a választmány meley üdvözlőtől tolmácsolni, kiváló tisztelettel *Berecz Antal* fölkér.”

Az országos középiskolai tanáregyesület választmányja az érdemes buzgó kortársnak írói jubileumára üdvözlőt küldi s nagyrabecsüli azon közönséget, mely egy tanárt megünnepel. *Berecz Antal* elnök.

Tóth Béla, jeles írók a következő olasz szövegű táviratot küldötte:

„*Le mie cordialissime congratulazioni al suo giubileo. La brava cittadinoanza fiumana dà un nuovo segno del suo patriottismo onorando i meriti grandi d' un uomo di lettere e pedagogo ungherese. Evviva Erődi! Evviva Fiume!*”

Radó Antal ugyancsak olasz szövegű távirata így hangzik:

„*All' egregio interprete della poesia orientale manda i più sinceri auguri.* Antonio Radó.”

Üdvözlő táviratot küldtek még Budapestről: *Köpesdy* S. *Berecz* A. igazgatók, Dr. *Kis József*; A belvárosi és zergeczai reáliskola, *Hovesi* József író; *Vas*, *Kondelik*, *Aes*, egyetemi hallgatók, az ünnepelt volt tanítványai; *Bánóczy* egyetemi tanár; *Volf György*; *Nyirák Lajos*; *Lajos*; *László Mihály*; *Nagy Imre*; *Gonda Béla* stb.

Az ország egyéb részeiből üdvözlő táviratot küldtek:

A *máramarosszigeti tanári kör*, *máramarosszigeti jó barátok*, *Timon Akos győri jogakadémiai tanár*, *Frankl István, újvidéki gymnasium igazgató*; *Gresits Miksa losonczy igazgató*, *brassói jóbarátok*; *Miklós szinigazgató*; az ünnepelt szülei és testvérei *Szászrégenből* s részben *Budapestről* s *Dunay Ferencz* a városunkban népserű beszterczebányai főigazgató.

Üdvözlő telegramot küldtek még az ünnepelt szülővárosa *Szászrégen*, továbbá a *marosvásárhelyi, gyula fehérvári* és *kolozsvári* főgimnasium is, hoi Dr. Erődi Béla gymnasiumi tanulmányait végezte. A kolozsvári főgimnasium ezenkívül még díszes kötésű felirattal is küldött, melyben lelkes szavakkal üdvözik az ünnepeltet, kinek neve ma már nemzeti mű-

krall többet fizessen; mely önkéntes adóztatás jövedelme a jelen fogyasztás után számítva évenként 5000. p. frtra megy.

IV. Minthogy a kir. kincstár eddig is csaknem minden évben kegyes volt a közsárnak s partgátok építésére, mint nem különben a Fiumára medrének tisztítására is nem megvetendő segedelmet adni; eszedni lehetne ezúttal is, hogy e nemes, és e fokhlyere úzve mulhatlanul szükséges vállalat gyamolításától segélyét ne vonja meg, annyival is inkább, mert a kereskedés gyarapodásával ez ő haszna is arányag növekedni fog.

V. Az ország törvényei tanusítják, hogy midőn nemzeti vállalatról van szó a Nemzet önként nagylekő ajánlatokat szokott tenni, mint p. o. a *Ludovica* katonai akademiára (lásd 1808: 7. 1812 2. 1827: 18. 1837: 39. 1840: 43.) a nemzeti museumra (1837: 35.) s a nemzeti színházra (1836: 44.) És ki nem látná át, hogy e gazdag és hatalmas nemzetnek egyik legnagyobb érdekét teendője: egyetlen fokvárosa kikötőjének fölépítése? Ezen építmény most midőn hazai ipar minden ágai fejlőd-

désnek s virágzásnak indulnak, annál szükségesebb, mennél kétségtelebbs az, hogy annak létesítéséből nemcsak dicsőség, de tetemes haszon is háromlanék az egész nemzetre. Ezen országos ajánlat tehát, melynek kieszakolésére a fiemei követeket a legközelebbi országgyűlésre utasítani lehetne, szinte az ajánlott kölcsön visszafizetésére fordíthatának.

A munka pontos végrehajtása végett pedig szükségesnek vélik az alulírtak egy megbizottság kinovezését, melynek tagjaul a t. Tanács két patricius tanácsost és két polgárt küldhetne ki; hozzájuk pedig két kereskedőt és két tapasztalt hajóskapitányt az alulírt kereskedői küldöttség választandna, s ezek mellé az építési hivatal egyik szakértő egyéne járulna.

Előterjesztvén ily módon a t. Tanácsnak ezen város szomorú helyzetét; kimutatván romlása megolozására az egyetlen eszközt, és előadván végre az ajánlott munka végrehajtásának módját; az alulírt kereskedői küldöttség, s minden folyamodók, kötelességüknek tartják ezeket a t. Tanács pártolásába hön ajánlani, hogy a köz olajást kegyesen meghallgatván, méltóztassék gyors és

kedvező határozatával megvizasztalni az egész lakosságot, mely a legkecsesettebb reményfűl lelkesítelve néz jobb jövőndőjének elibe.

Fiume 1841-diki december 26-d.

(Aláírások.)

E folyamodásra, mely a kapitány-ságnak 1841-d. december 30 és 31 d. tartott ülésében tárgyalatott, végzéssé lón; a) a Glavannal kötött építési szerződésnek (némi módosítással) elfogadása mindelgyva a kapitánytanács a halászágnak tervezett meghosszabbítására e föltételekkel kisméltott 20 000. p. frtnyi költségeknek saját pénztárából két év alatt ki fizetésére magát kötelezte; b) megbizottságot nevezett, mely a munka kivételére felügyeljen; c) az illető irományoknak a kir. kormányzékhoz intézendő fölterjesztvény mellett felsőbb-helyekre felküldése; és d.) a fontos ügynek a jövő országgyűlésre küldendő városkerületi követek részére adandó utasítás végeti följegyzése, hogy így a nemzeti nagylelkűsége ezen közvellelil ugyan helybeli, de közvetve a legországosabb ügy pártolására felszólíttassék.

veled
fényo
koloz
maga
szól
lése
közö
tünk
mara
társu
C
Lele
Gold
talist
M
beszö
bi sze
séghe
A
rakor
pa sz
A lak
tek r
chey
meste
val e
társas
sóság
Báro
Bresi
rosi r
tanár
Oszk
hegyi
dörös
loni a
vos,
mond
Dr. I
iskola
Dr. I
elnök
gató,
csos
Artu
Fleze
Dr. I
gante
Dr. C
Husz
pénzt
Antal
la, J
da E
húszk
Lászl
pis I
tanár
nach
riotti
lamva
gató,
midő
Mócs
Guido
Nego
az A
L
Pelleg
Posses
Posch
igazg
Samu
Stein
ga'ój
miktó
roly v
reske
gáhlí
vos,
ckenb
vasut
nist.
gyar-
gyelő
Peter
A
ezred
daral
volt:
du di
de M

veledésünk történetében is megörökített fényes név, 25 évvel ezelőtt pedig a kolozsvári főgimnázium önképző körének megalapítói közé tartozott.

„Lelkesítő gyönyörrel olvassuk így — szól a felirat — az 1865. febr. 11. gyűlés jegyzőkönyvének Nagyságodra vonatkozó eme sorait:

„Felejthetetlen lesz az mindig előtünk, munkás ifjú. Emléked mindig fennmarad itt. Megörökítéd nevedet szerény társulatunkban műveid által.”

Üdvözlő levelet küldtek Hegedűs Sándor, Csernatony Lajos orsz. képviselő, Leány Sándor osztálytanácsos, Tóth Béla Goldschier Ignác és Dr. Pozder orientalisták.

Miután Dr. Erdődi Béla meleg hangú beszédet (melyeket lapunk legközelebbi számában közlünk) intézett a közönséghez, a fényes ünnepély véget ért.

A disztrakoma.

Az ünnepélyt követő délután öt órakor fényes disztrakoma volt az Európa szálloda első emeleti szobájában. A lakomán megközelítőleg százan jelentek meg. A lakomán megjelent gróf Zichy Ágost kormányzó és Ciotta polgármester is, kiket a megérkezés alkalmával élénk éljenzéssel fogadtak a díszes társaság. A disztrakomára a fiúmei társaság köréből a következők vettek részt: Báro Abele Jenő, Angelen Albin tanár, Bresinger Lajos tanár, Bolf Eerenz városi tisztviselő, Brelich Ernő főjegyző t. tanácsnok, Dr. Berghoffer J. tanár, Böhm Oszkár takarékpénztári igazgató, Budahegyi Pauer H., Biscontini Henrik rendőrségi igazgató, Biffl Iván mérnök Beltoni József p. ü. titkár, Dr. Benzan orvos, Dr. Cutti György orvos, Dankl Zsigmond tanár, Dalmarcello Artur tanár, Dr. Dall' Oste o. orvos, Domah Imre polg. iskolai igazgató, Derék Gyula mérnök, Dr. Dall' Asta ügyvéd, az ünnepélybizottság elnöke, Edelényi Szabó Lajos irodai igazgató, Fésis Béla miniszter osztálytanácsos Fest Kálmán min. titkár, Fromhold Artur számtanácsos, Fest Aladár tanár, Fletzer főmérnök, Ferry gyárigazgató, Dr. Feichtinger Elek adófelügyelő, Gigante nagyiparos, az azipanos kör elnöke, Dr. Grossich orvos, Dr. Ghira F. orvos, Huszár József mérnök, Halffy Imre pénzügyi főbiztos, Hoffmann H. Halpál Antal középtisztviselő tanácsos, Jánka Béla, Jugo Antal, Joris Máté tanár, Kavanada Emil az Adria vezérigazgatója, Koloszy igazgató, Körösi Sándor tanár, László István távirati hivatali főnök, Lappis H. F. nagybirtokos, Matisz János tanár, Mayländer I. nagykereskedő, Minelli Giovanni nagykereskedő, Manasteri birtokos Marsik János m. kir. áll. lamyvasúti felügyelő, Mateovich Pál igazgató, Mogy István tanár, Mohovich Emidio a municípium második alelnöke, Mész Szigmond lapszerkesztő, Mohovich Guido ügyvédjelölt, Nicora Vince tanár, Negoretich Antonio titkár, Peichl József az Adria műszaki igazgatója, Pichler H. Lloydársulat fiúmei aligazgatója, Pellegrini Adolf a „Variété” szerkesztője, Possiga mérnök, Pizzetti Rókus tanár, Poschich A. E. nagybirtokos, Raek gyárigazgató, Richter Sándor tanár, Szabó Samu tanár, Szende Fülöp révalkapitány Steinacker Artur a fiúmei hitelbank igazgatója, Szoborics L. p. ü. tanácsos, Szentmiklossy min. fogalmazó, Schlemmer Károly p. ü. hivatalnok, Sinoquina A. F. kereskedelmikamarai titkár, Schaedle magánhivatalnok, Dr. Tarczy Kálmán orvos, Tolnay A. törv. bír., gróf Wickenburg István min. titkár, Wueskó vasúti hivatalnok, Zeyk A. József miniszter tanácsos, Zaccaria Ádám a Magyar-Francia biztosító társaság főfelügyelője, Zipser állomás f. főnök Zambra Péter tanár.

A lakoma alatt a helybeli Jellaesies ezred jeles zenekara többnyire magyar darabokat játszott. A menü a következő volt:

- Harold auvers variés
- Potage lié: Crème d'orge
- Magnonnaise de poisson
- Sir Loïn of beef à la jardinière
- Blanquettes de veau et d'agneau à la Richelieu
- Chapons de Styrie à la broche
- Salade française
- Compot mûre
- Riz à la Crêole
- Fruits
- Fromage
- Café.

A hatodik fogásnál fölállott gróf Zichy Ágost kormányzó s emelkedett hangon emelt poharat a király ő felsé gére. Lelkes beszéde után, melyet a díszes közönség állva hallgatott végig, háromszoros éljenzés hangzott föl, melyet a katonai zenekar hangjai követtek.

Ez ünnepélyes pillanat után, Dr. Dall' Asta Szaniszló az ünnepély rendező bizottság elnöke Dr. Erdődi Bélára mondott fölköszöntőt; beszédében kiemelte, hogy Fiume nemcsak a politikai kérdésekben, de a magyar közművelődés minden nyilvánulásában, lelkesedéssel és meggyőződéssel tud és akar csatlakozni Magyarországhoz; beszédét, szűnő nem akaró lelkesedéssel fogadták. Az éljenzések csillapultával Fest Aladár tanár magyar nyelven mondott szépen átgondolt beszédet az ünnepeltre. Beszédében kiemelte a szónok, hogy Magyarország politikai újjaszuleletét, nyomom követte az irodalmi tevékenység föllendülése; e tevékenységből teljes lelkesedéssel, és nem csekély sikerrel vette ki a részt az ünnepelt, kit igaz hazaszeretet vezérelt minden tetteiben. Fest tanár beszédét szintén élénk éljenzéssel fogadták.

Ciotta polgármester rövid de szépen átgondolt beszédében a magyar kormányt és annak fejét Tisza Kálmánt éltette a megjelentek szűnő nem akaró tapsai között. Utána Mohovich Emidio a municípium második alelnöke s a „Bilanacia” kerkesztője a magyar nemzetre emelte poharát. Mohovich beszéde után Thierry Frigyes lovag a municípium első alelnöke meleg szavakban éltette gróf Zichy Ágost kormányzó, Fiumének és a tengerpartnak oly érlely és tevékeny fejét, ki nagy szabású dolgokat valósított meg a kikötő város javára. Thierry beszédét a szó szoros értelmében vett riadalom követte. Szűnő nem akart az éljen, mialatt a poharakat a fölköszöntött egészségre üritették.

Ezután Körösi Sándor tanár emelkedett föl s olasz nyelven emelte ki Ciotta polgármesternek hazafias érdemeit. Beszédét általános éljenzés között fejezte be mire Dr. Erdődi Béla emelkedett föl, s a következő beszédet mondotta:

„Szívből köszönöm és dicsérettel emeltem szép szavakat, s emelem poharam a kedves Fiuméra, szent István koronájának ragyogó gyöngyére, melynek gyorsan növekedő fénye már a más országokban az irigység tárgyát képezi; emelem poharamat a város hazafias polgárára, mely törhetlen hűségével, ragaszkodásával és hazafiasságával, mindenkor, s még a legválságosabb időkben magasan lohogtatta a magyar tricolorot. Adja meg az Isten Fiumét! Hinte reá böközzen áldását, hogy fejlődésnek, növekedjék, virágozzék polgárainak javára, és imádvá szeretett hazánkunk dicsőségére, szívem mélyéből kívánom, hogy a város fejlődésével gyarapodjék a lakosság jölété: lengjen fölötte az örök békeáldása, s az egyetértés, hogy e drága gyöngy polgárainak hazafiassága által még ragyogóbbá legyen. Éljen Fiume, és ennek hazafias polgársága!”

Nagy lelkesedést kellett még Dr. Erdődi Bélának a bizottság elnökére Dr. Dall' Asta Szaniszlóra s az ünnepi mozgalom megindítójára, Körösi Sándor tanárára mondott beszéde is.

E beszédek végeztével gróf Zichy Ágost kormányzó, miután a bankett végeztéig a lakomán maradt, a jelenlevők folytonos tapsa és éljenzése között a Rakóci induló hangjai mellett távozott. A bizottság tagjai élükön Dr. Dall' Asta elnökkel a kijáratig kísérték a Formánzyót. — Ciotta polgármestert távozásakor szintén lelkesen éljenzettek meg.

A fölköszöntők folytatásaképp Mész Szigmond a Potófi társaságra, és annak elnökére Jókai Mórra emelt poharát; majd Schlemmer Károly hazánkfia szép török beszédében üdvözölte az ünnepeltet;

Zaccaria Ádám a Magyar-Francia biztosító társaság főfelügyelője új görög nyelven éltette Erdődi Bélát. — Tolnay Antal törvényeszéki bírónak tartalmas beszéde, s abban nyilatkozó szónoki erő lekötötte a hallgatóság figyelmét: a beszédet, melyben szintén Erdődi életének helyesléssel fogadták. Fölköszöntők mondtak még a földrajzi társaságra, az ünnepélyt rendező bizottság tagjaira, s végül Schaedle Henrik a régi Magyarország teljes helyreállítására emelt poharát.

A vendégek miután még rövidebb ideig a legjobb hangulatban voltak együtt, óvációk mellett kísérték lakására az ünnepeltet. Mintegy ötven előkelő polgár kíséretében érkezett vissza családja kövébe Erdődi, hol élénk éljenzés között bucsuztak el tőle.

Igy folyt le a szép ünnepély, melynek emléke bizonyára sokáig feledhetlen marad a kikötő városban.

Lisztforgalmunk.

A májvi december hóban az caye magyar piacoknál a következők mennyiségű liszt érkezett Fiumába:

Budapest	142137
Debrecen	9430
Atad	8883
Losonez	4009
N.-Várad	3970
Sáczok	3468
Zágráb	2022
Bares	1938
Szatmár	1631
Szeged	1510
Miskolcz	1326
N.-Kikinda	1310
M.-Vásárhely	1240
Csaba	814
Temesvar	604
Zimony	510
Károlyváros	418
Összesen	185401 m. másza.

A fiúmei m. kir. postahivatal forgalma 1888-ban.

Levélpostá Ajanlott levél: feladatott 79632 db., kézbesítettett 59558 db., továbbítottott 109707 db.

Kocsiposta. Pénzes levél és csomag: feladatott 41132 db., érkezett 122806 db., továbbítottott 101912 db.

Postai megbízás. Érkezett 1073 darab befizettettett 638 db.

Postautalványok. Feladatott: 41108 db., közönséges és 109 s távirati 2.288.562 frt 28 kr. Kifizettettett: 35380 db. közönséges és 102 távirati 2.382021 frt 37 kr.

Postautártelek. Befizetettek: 9813 darab 91.636 frt 3 krajczarral.

Postakörképben. Fölvettettett betét: 893 db. 9142 frt 90 kral. Visszafejtettett betét: 288 db. 7421 frt 33 kr.

Adóntés. Kézbesítettett 75 darab. Az összes posta és táviratjövődéki bevétel: 143.029 frt 51 kr.

A szolgálati személyzet 1 főnök, 1 főtiszt, 8 posta és táviratist, 1 segéd-tiszt, 2 altiszt, 6 levélhordószolgá és 7 hivatalszolgából állott. A posta szállítására naponta 5 vasúti vonat, 1 kőfogatú kocsiját, 6 gyalogjárát, hetenkint pedig 2 Lloydhajó- és 5 magánhajóját használtattott fel.

A város területén létezik továbbá 11 értékgyárús és a város különféle pontjain 12 levélgyűjtőszekrény van felállítva.

Különféle hírek.

Előléptetések a fiúmei rév hivatal körében. Celligoi János I oszt. rév-biztos, fiúmei révalkapitány, Sziklássy László II oszt. rév-biztos a szelezei rév hivatal vezetőjévé, Duimich Artur II oszt. rév-biztos I osztályú, Cante József III oszt. rév-biztos II oszt., és Giusti József III, rév-

biztos, II oszt. rév-biztosá lették előléptet.

A fiúmei tanító egyesület, melyet Dr. Erdődi Béla alakított meg, s melynek ő fenállása óta elnöke, folyó hó 14-kén délután 6 órakor rendes közgyűlést tart a helybeli m. kir. állami főgimnázium egyik termében. E közgyűlésen Cs. Papp József polgári iskolai tanár tart érdekes fölvilágítást, melynek czime: „A gondolat fejlődése Kanttól a Nihilizmusig.”

Nagylelkű adományok. A legutóbb történt mejai vasúti szerencsétlenség áldozatául esett vonatkísérő személyné családjai részére gróf Zichy Ágost kormányzó 100 frtot, Neuberger a. 15 frtot Perry N. 10 frtot, N. N. 3 frtot adományozott.

A fiúmei alpesi klub tegnapi január hó 12-kén tartotta meg évi közgyűlést; elnökké egyhangulag Dr. Dall' Asta Szaniszló, elnökke Dr. Vio Ferencz, titkár rá: Pellegrini Adolf, pénztárnokká Klemenz Ede választattott meg. A választmány tagjaivá lettek: Celebrini K., Duimich M., de Emili J., Mohovich Guido Budahegyi Pauer H., de Vistarini H., Neuberger A., és Miazzi J.

Ajánlék fiúmei m. kir. állami elemi és polgári fuiskolának. Dr. Dall' Asta Szaniszló helybeli ügyvéd ez iskolák számára egy csinosan kikészített algagyűteményt ajánlkozott, melyért az iskola igazgatósága ez uton is köszönetét fejezi ki.

A mejai vasúti szerencsétlenséghez. A mejai vasúti állomás közelében történt vasúti szerencsétlenség alkalmából több téves hír került a lapok hasábjába. E hírekkel szemben, a legnagyobb alaposággal állhatjuk, hogy a vasúti szerencsétlenség kizárólag a „vis major” folytán állott elő. A vonat az előírt szabályoknak megfelelően volt összeállítva, s a vasúti kocsi legöbnyire terhelve voltak. A szerencsétlenség, egy forgószélvész szélroham okozta oly ponton, hol bórfa alá a hegy által védett vonalon gondoskodni nem mutatkozott szükségesség. — Mulasztás tehát ez esetben senkit sem terhelhet.

A születések és halálozások 1888-ban. Az 1888 év folyamán városunkban született összesen 637 fiú és 617 leány összesen 1254 gyermek; a halálozások száma összesen 746; házasságra lépett 285.

Kereskedelmi hírek.

Zátonyra jutott o. m. Lloydgözös. A „Venus” nevű o. m. Lloydgözös Konstantinápolyból Trieszbe menet Nagara közelében homokzátonyra jutott. A Konstantinápolyból segélyre küldött hajó azonban szerencsésen megszabadította a „Venus”-t, a nélkül, hogy figyelemmel több károkat szenvedett volna.

A. m. kir. állami vasutak bevétele 1888-ban. A m. kir. állami vasutak az 1888 évi január hó 1-től december hó 31-ig 6.545.218 utas és 8.248.930 tonna áru után összesen 38.857.582 forintot vettek be, vagy is 4.158.268 fittal többet, mint az előző év megfelelő időszakában.

A Magyar-Francia biztosító-részvény-társaság (Franco-Hongroise) életbiztosítási osztályához 1888. december hóban benyújtott 400 ajánlat 747.600 forint összegről és az előző hóról elintézetlenül maradt ajánlatokkal együtt kiállítottott 404 kötvény 802.505 frt biztosított összegről. Az 1888. év január 1-től december végeig 4123 ajánlat 8.056.895 frt összegről nyújtott be és 3771 kötvény 7.570.256 forint biztosított összegről állítottott ki.

Mész Szigmond felelős szerkesztő

MENU
du diner donné le 10 Janvier 1889 en honneur de Mr. le Docteur Bela Erdődi à l'occasion de son 25ème anniversaire littéraire.

FIUMEI HITELBANK.

Van szerencsénk a közönség tudomására juttatni, hogy az 1889 évi január hó 1-től kezdve, mindaddig, míg vissza nem vonjuk, a „chèque-számlára“ letétbe helyezett osztrák-magyar értékű bankjegyek évi kamatlatát 3 3/4 % -ra emeljük föl; a letéteményezett értékek kifizetésére vonatkozó föltételek azonban a jövőre nézve is változatlanul megmaradnak, és pedig a következők szerint:

- a) 3000 forintig előzetes értesítés nélkül azonnal,
- b) 3000 forinttól 10000 forintig egy vagy két napi előzetes értesítéssel.
- c) 10000 forintot meghaladó összegekre nézve esetleges megállapodás szerint történik a fizetés.

Meghatározott vagy hosszabb időtartamra elhelyezett összegekre nézve későbbi elhatározásig az évi kamatlatát 4 1/4 % -ra emeljük föl azonban a letétnek előzetes fölvétele esetén a legnagyobb könnyítésekkel járunk el.

Fölemlítjük egyúttal, hogy a délelőtti letéteményezett értékek után minden esetben a kamatokat **ugyanazon naptól kezdve**, míg a délutáni elhelyezett értékek után a kamatokat a **rea következő naptól kezdve** számítjuk.

Bank-utalványokat elvállalunk Budapestre, Bécsbe, Triestbe, Prágába, Brinnbe, Troppanba; Lembergbe és Grácba minden díj nélkül.

Végül van szerencsénk szolgáltatunk bármilyen bank vagy kereskedelmi ügyletre nézve a legméréskeltebb föltételek mellett följárni.

FIUME 1888 december hó.

A fiumei hitelbank.

Versenyárgyalási hirdetés.

A fiumei kikötő keretébe tartozó következő munkálatoknak vállalat útján leendő biztosítása céljából zárt ajánlati versenyárgyalás hirdettetik:

1. A Fiumára fakikötő építése.
2. A fiumei nagy kikötőben létesítendő építkezések és pedig:
 - a) A IV. számú molo építése,
 - b) a Rudolf és IV. számú molo között eső partfalazat felépítése,
 - c) a Mária-Terézia V. szakaszánál 100 m. hosszban való kiépítése.
 - d) a keleti rakpartnak 20 méterrel leendő kiszélesítése.

A vállalatot szabályozó szerződés tervezete, feltétfüzetek, tervek előmeretek, munka átadási jegyzőkönyv tervezete, valamint a munkákra vonatkozó egyéb tájékoztató nyújtó adatok a fiumei kikötő m. kir. építészeti hivatalában (Fiume Cassa Comunale di Risparmio Nr. 470 III. emelet) a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlattevő köteles magyarul nyelven szerkesztett ajánlatában ki jelenteni, hogy a helyi viszonyokat

Kiadóulajdonos: MÓCS M.

ösmeri, a szerződés és munka átadási jegyzőkönyv tervezetét, a terveket, általános és részletes építési feltételeket megtekinthette megértette s azokat változatlanul elfogadja.

Az ajánlat egységáruk alapján teendő.

A megajánlott egységáruk az egyes munkanemeknél elkülönítve, számokkal és betűkkel világosan kiirandók.

Az ajánlatok mintája, a fiumei kikötő m. kir. építészeti hivatalnál megtekinthető.

Az ajánlatokhoz csatolandó az 150,000 ftt szóval egyszáz és ötvenezer forint bántárpénznek készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a budapesti m. kir. központi állampénztárnál vagy a fiumei m. kir. fővármihatalnál történt letételét tanúsító pénztári nyugta.

A végrehajtandó munkálatokra két fölé ajánlat tehető és pedig:

a) Arra az esetre, ha a munka egymásután következő 5—6-év alatt hajtatik végre, annak kifizetése azonban évenkénti 430.000 azaz négyszázharmincezer ftt általánosszággal 11—14 év alatt fog eszközöltetni.

b) Arra az esetre, ha a munka csupán évenkénti legfeljebb 430.000 azaz négyszázharmincezer ftt általánosszággal 11—14 év alatt hajtatik végre.

Az ajánlatok 50 kros bélyeggel ellátott, öt pecséttel lezárt borítékban „Ajánlat a fiumei kikötőben tervezett munkálatok végrehajtása“ felirattal a közmunka és közlekedésügyi m. kir. Ministerium segédhivatali igazgatóságához (Budapest V. ker. Akadémia utca 13 szám) vagy a fiumei kikötő m. kir. építészeti hivatalához (Fiume Corso 516 sz.) 1889 évi Január 30-nak déli 12 órájáig nyújtandók be.

A bántárpénznek az ajánlatokhoz készpénzben vagy értékpapirokban való csatolása meg nem engedtetik.

A fenti határozatoktól bármilyen tekintetben eltérő vagy elkövető benyújtott, úgyszintén táviratilag tett ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlatok felbontása, melynél az ajánlattevők jelen lehetnek 1889 évi február 1-én déli 12 órákor fog bizottságilag eszközöltetni a közmunka és közlekedésügyi m. kir. ministerium II. szakosztályában.

Az ajánlatok feletti végleges határozat a közmunka és közlekedésügyi minister által csak nappal azután fog meghozatni, hogy az 1889 évi állami költségvetési törvény szentesítve lett illetve éltetbe lépett, ezen ideig ajánlattevők ajánlatuk tekintetében kötelezettségben maradnak, emly ideig az ajánlattevők ajánlataikért szavatolnak.

Budapest 1888. december 14.

A közmunka és közlekedésügyi m. kir. minister.

A „VENDÉGLŐSÖK LAPJA“

mely a hazai szállodások, vendéglősök, kávéosok és pinczerek 16 szakbeli intézetének hivatalos közlönye, új évtől fogva ötödik évfolyamába lépett.

Előfizetési ára: egész ávre 6 ftt, félve 3 ftt, negyedévre 1 50 kr. Az előfizetési pénzek **Ihász György** szerkesztő és kiadó nevére, Budapest, VIII., Népszínház-utca 16. sz. a. küldendők.

PSEPHOFER J.

gyógyszertár

Bécs, Singerstrasse 15. sz.

„Zum goldenen Reichsapfel“.

Vértisztító labdacso, ezeltől egyetemes labdacso neve alatt; ez utóbbi alig létezik betegség melyben a labdacso csodás hatásukat észszeresen be nem bizonyították volna. A legmakacsabb esetekben minden egyéb szer sikertelenül alkalmaztatott, ezen labdacso számaltanszor, s a legrovidebb idő alatt gyógyulást eredményeztek. 1 doboz 15 labdacssal 21 kr. 1 tegeres 6 dobozzal 1 ftt. 5 kr. Bérmentelen utánvétküldemény 1 ftt. 10 kr.

A pénzösszeg előleges beküldése mellett póstamentes átküldéssel kerül: 1 tegeres labdacso 1 ftt 25 kr., 2 tegeres 2 ftt 30 kr., 3 tegeres 3 ftt 40 kr., 4 tegeres 4 ftt 40 kr., 5 tegeres 5 ftt 20 kr., 10 tegeres 9 ftt 20 kr. Kevesebbet mint egy tegereset szétküldeni nem lehet.

Valódiának csak azok a labdacso tekinthetők, melyek utasítása J. Pserhofer neue aláírásával van ellátva, s melyek a doboz fedelén ugyanazon nevelárást hordják veres írásban.

Számtalan levél érkezett melyeknek irói hálat mondanak a labdacsoért, melyeknek a legkülönböztetűbb és legsúlyosabb betegségekben egészségük helyreállítását köszönik. A ki csak egyszer kísérletet tett velük, tovább ajánlja.

A köszönő levelekből néhányat ide írunk:

Schlierbach, február 17. 1888.

Tekintetes Ur! Alázattal alulirott az ön valóban hasznos és kitűnő vértisztító labdacsaiból újabb 4 tegeresnek átküldését kéri. Teljes tisztelettel

Neuweiler Ignaz, gyak. orvos.

Hrasche, Flöding mellett, 1887. szept. 12.

Tekintetes Ur! Isten akarata volt, hogy labdacsaik kesembe kerültek s most ezek eredményéről írok: Beteg ágyamban meghaltam, úgy hogy munkámat nem tudtam többé végezni, s már bizonyosan meghaltam volna ha egy csodálatos labdacsa engem nem mentettek volna. Isten adja magáértette visszatér. Van bizalmam hogy labdacsaik egészen vissza fogják adni egészségemet, úgy mint másokat is egészségessé tettek.

Kujfje Theozia.

Wiener Neustadt 1887. decz. 9.

Tekintetes Ur! Hála köszönetet mondok 60 éves nemem nevében. Ez 5 évig idült gyomorhuruthal és vízi betegségben szenvedett. Elete kin volt reá nézve s már azt hitte hogy vége lesz. Velefenl egy dobozt kapott az ön labdacsaiból s ezezből hosszabb használat után meggyógyult. Teljes tisztelettel

Weinzeittl Josef.

Mitterinzersdorf Kirchdorf mellett, Felső

Austria 1886 január 19

Tekintetes Ur! Sziveskedjék postán egy

Fagy-Balsam

Pserhofer J.-től és vegek óta elismerve mint a legbiztosabb szer bármiféle fagybajok ellen valamint nagyon idült sebek áthellen is. 1 tégely 40 kr. Bérmentes küldéssel 65 kr.

Utifüedv

katarhus, rekedtség, szárazhurut stb. ellen. 1 üveg 50 kr.

Amerikai köszv. - kenőcs,

legjobb szer köszvény és rheumaszerű bajok, tagszaggatás és fülzaggatás ellen. 1 ftt. 20 kr.

Lábizzadás elleni por

Egy dobozhoz 50 kr. Bérmentes küldéssel 75 kr.

Golyva - balszam,

biztos szer a golyvásnak ellen. 1 üveg 40 kr. Bérmentes küldéssel 65 k.

Élet-essencia

(prágai cseppek) megerősítő, emésztés, gyomortisztító, rosz emésztés mindennemű altestbajok ellen kitűnő háziszor. 1 üvege 20 kr.

Ezen itt megnevezett készítményeken kívül az orsztrák lapokban kiderített összes nel és külföldi gyógykülönlegességek raktárou tartatnak s a netalan készletben nem levő zikkerekről kívánatra pontosan és oleón gondoskodva leendő.

Postal szétküldések gyorsan fogantatosittatnak a pénz előleges beküldése mellett vagy utánvetellel.

A pénz előleges beküldése leghelyesebben (postautalványnyal) a portó olcsobbá tételét ezközi, mint utánvétellel.

tekereset kitűnő vértisztító labdacsaiból küldeni. Mem tehetem, hogy önnek a labdacso értéke nézve teljes elismerésemment ne nyilvánítsam, s mindentit a hol csak alkalomam lesz ezeket ajánlani fogom. Felhatalmazom, hogy e köszönetemet tetszés szerint használja. Teljes tisztelettel

Kasztner Theozia.

Gottschdorf, Kohlbach mellett, Osztr. Szil

lézia 1886 október 8.

Tekintetes Ur! Kérem sziveskedjék nekem egy 6 dobozból álló tekereset az ön egyetemes vértisztító labdacsaiból küldeni. Csak az ön csodálatos labda csainak köszönhetem, hogy gyomorhajomtól mely öt éven át kínzott, megszabadultam. Nem is fogom néham ezek elfogni és ezennel mely köszönetet mondok tekintetességednek. Kiváló tisztelettel

Zwickli Anna.

Rohtbach 1886. febr. 28.

Tekintetes Ur! Múlt év november havában egy tegeres labdacsoat rendeltem meg Önöktől. En úgy mint nem a legjobb sikert észleltek Mindketten levek följátsában és rosz székletben szenvedtem, úgy hogy közel voltam a kétségbeeséshez, labdar csak 46 éves vagyok még. És ime; az ön labdacsa csodákat tettek és megszabadítottak a bajtól. Tisztelettel

List Antal.

Bohrbach 1886. febr. 28.

Tekintetes Ur! Múlt év november havában egy tegeres labdacsoat rendeltem meg Önöktől. En úgy mint nem a legjobb sikert észleltek Mindketten levek följátsában és rosz székletben szenvedtem, úgy hogy közel voltam a kétségbeeséshez, labdar csak 46 éves vagyok még. És ime; az ön labdacsa csodákat tettek és megszabadítottak a bajtól. Tisztelettel

Angol csodabalszam

12 üvege 1 ftt 20 kr.

Fiakerpor

mint rekedtség, könögés ellen. 1 doboz 35 kr. portó küld. 50 kr.

Tanochininhajkenőcs

Pserhofer J.-től hosszú évek óta legjobbnak ismert hajkenőcs szer elismerve orvosok által. Egy elegansan kiállított doboz 2 ftt.

Egyetemes kenőcs

Stomel tagott és szurt sebekre roszindulatú fekélyek és mindennemű daganatok ellen, időszakos feltöréss lábfekek, körömméreg, sebek, emulgyuladási és hasonló bajok ellen sokszorosan jónak bizonyult. Egy tégely 50 kr. Bérmentes küldéssel 75 kr.

Egyetemes tisztító-só

1 palack 1 ftt 50 kr.

Szem-essencia

Romershausen-től. 1 palack 1 ftt 50 kr.

1864-ben t

nálunk minden

ott ült a nemze

„provisorium“

A magyar

első sorban a

rezenen függött

serte, közvetle

folytan az akad

mint a magya

szellemi nagy

magas testület

időben művelt

sem lépett is tá

kori szegényes

BATTARA PÉTER kö- és könyomdja